

336(477):004.08]:330.92

**ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
ТА КРАЇН V-4 В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ. DIGITAL
TRANSFORMATION OF THE FINANCIAL SYSTEM OF UKRAINE AND V4
COUNTRIES IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION:** збірник тез
III міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Дубляни, 26 квітня
2023 р.). Частина III. Дубляни: ЛНУП, 2023. 221 с.

*У збірнику максимально точно відображається орфографія
та пунктуація, запропонована учасниками.*

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

Укладачі: Грицина О.В., Горбовий А.Ю., Богач М.М.

Власюк С.А., к.е.н., доцент
Уманський національний університет садівництва

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Враховуючи негативні світові тенденції фінансових ринків актуальності набуває питання формування надійної та ефективною банківської системи як в теоретичній, так і в практичній площині за рахунок моніторингу фінансової стабільності. Фінансові кризи, недосконале регулювання діяльності фінансових посередників привело до негативних наслідків в економіці світових країн. Саме тому, міжнародні організації розпочали пошук напрямів підвищення ефективності системи моніторингу, регулювання та нагляду. Концепція банківського моніторингу має свої особливі специфічні ознаки в кожній країні, пов'язану як з процесом еволюції, так і зі структурою влади та самої банківської системи. Однак, час від часу перед кожним центральним банком постає завдання щодо вдосконалення або визначення ефективних механізмів і форм здійснення банківського моніторингу з урахуванням історичних етапів розвитку та новітніх інноваційно-технологічних можливостей, що з'являються в банківській діяльності.

Фінансові системи відіграють важливу роль для споживачів – як юридичних, так і фізичних осіб – оскільки вони з'єднують сучасні прагнення з економічними успіхами майбутнього. Історично фінансові системи розвиваються через банківську індустрію через природу фіатних грошей. У цьому контексті забезпечення безпечної та надійної діяльності банків відповідає суспільним інтересам. Зрештою, банки керують заощадженнями, пропонують важливі послуги з переказу коштів та сплати зобов'язань, а також надають підприємницьким структурам можливість реалізувати свої економічні плани через кредит. Банківські органи сприяють цьому, визначаючи нормативно-правову базу, яка заохочує інновації, одночасно відстежуючи, щоб банки працювали відповідно до встановлених керівних принципів управління.

Функція фінансової стабільності здійснює моніторинг та аналіз надійності та стабільності системи фінансових послуг і в цьому процесі визначає осередки вразливості, які можуть підвищити ризики та знизити рівень

стійкості системи. Ці ризики оцінюються з точки зору того, наскільки вони поширюються на фінансовий сектор, стаючи таким чином системним ризиком і, можливо, на реальну економіку. Моніторинг фінансової стабільності вимагає розуміння як традиційних, так і фінансових ринків, що розвиваються, співвідносяться один з одним і як вони пов'язані з економічними умовами [1].

Фінансова стабільність є основою підвищення стійкості фінансової системи в цілому та її складових від змін. Це досягається шляхом управління системними ризиками, які можуть вплинути на фінансову систему, щоб фінанси продовжували залишатися цінною пропозицією для споживачів у звичайні часи, залишаючись стійкими, коли виникають певні несправності.

Забезпечення моніторингу фінансової стабільності банківської системи ймовірно лише за умови комплексного, системного, стратегічного і оперативного державного регулювання та саморегулювання банківської діяльності, що забезпечить мінімізацію збитків та виконання комплексу дій щодо забезпечення надійності банку за рахунок дотримання інтересів різних груп клієнтів, насамперед, у частині своєчасного проведення розрахунків за їх дорученнями та отримання готівкових грошових коштів з їх власних рахунків [2].

Удосконаленню фінансової стабільності банківської системи сприятиме розробка адаптивного механізму до визначених основних принципів, перелік яких мінливий, що надає можливість спрогнозувати наслідки впливу як зовнішніх, так і внутрішніх фінансових впливів на банківську систему України.

Стабільна фінансова система є важливою передумовою для функціонування економіки та ефективного реалізації монетарної політики. Стабільна система характеризується тим, що її окремі компоненти – фінансові посередники та інфраструктури фінансового ринку – виконують свої функції та виявляються стійкими до потенційних потрясінь.

Фінансову стабільність можна визначити як стан, за якого фінансова система – тобто фінансові посередники, фінансові ринки та ринкова інфраструктура – є стійкою до потрясінь і несподіваних змін фінансового дисбалансу. Фінансова стабільність зменшує ймовірність того, що ризики в процесі фінансового посередництва будуть досить серйозними, щоб порушити реальну економічну діяльність.

Отже, фінансова стабільність банківської системи – це стан, коли потенційні системні ризики пом'якшуються, щоб дозволити споживачам фінансів, як фізичним, так і юридичним особам, переслідувати життєздатні економічні цілі, уникаючи збоїв у безперебійному функціонуванні самої фінансової системи, які можуть негативно вплинути на решту економіки. Належне функціонування інфраструктури фінансового ринку та платіжних засобів має важливе значення для економіки в цілому: воно сприяє фінансовій стабільності та довірі користувачів до валюти, забезпечує реалізацію монетарної політики, а також має широкі повноваження щодо нагляду за інфраструктурою фінансового ринку (платіжними системами, кліринговими системами та системами розрахунків) і безготівковими платіжними засобами.

Список використаних джерел

1. Bukhtiarova A., Semenog A., Razinkova M., Nebaba N. and Antoni Haber J. (2020). Assessment of financial monitoring efficiency in the banking system of Ukraine. *Banks and Bank Systems*, 15(1), 98-106.

2. Ключко Л.А. Антикризовий банківський менеджмент як інструмент управління економічною безпекою кредитних установ / *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2009. №2. URL : <https://www.lvduvs.edu.ua/>

Герман Я.І., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня, III курс
Державний податковий університет
Онишко С.В., д.е.н., професор
Державний податковий університет

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ

Банківський сектор України, як і вся наша країна, швидко прийняв виклик та зміг адаптуватися до нових реалій в умовах повномасштабної війни. Це відбулося завдяки ефективній політиці регулятора в синергії з процесами цифровізації і трансформації та застосування новітніх технологій у